

Publisko bibliotēku metodiķu seminārs
2008. gada 1. oktobris

Lasītāju apmācība LNB: pieredze un attīstības plāni

Ginta Zalcmāne

Uzziņu un informācijas centrs

Lietišķās informācijas sektors

Tālrunis: 67287221

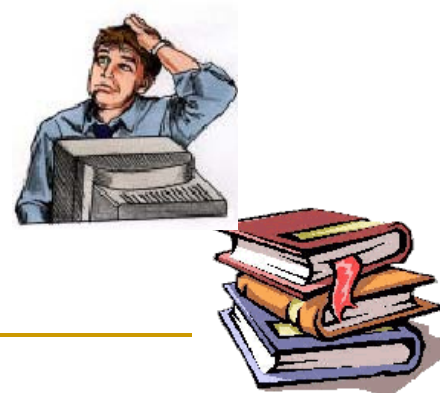
E-pasts: Ginta.Zalcmane@lnb.lv

Informācijpratība - ir iespēju kopums, kas indivīdam nosaka nepieciešamību apzināties informācijas nepieciešamību un sekmē viņa prasmi atrast, novērtēt un efektīvi izmantot nepieciešamo informāciju.

American Library Association. Presidential Committee on Information Literacy. Final Report. Chicago: American Library Association, 1989.
<http://www.ala.org/ala/acrl/acrlpubs/whitepapers/presidential.htm>

Informācijpratīgs indivīds spēj

- Definēt nepieciešamās informācijas apjomu,
  - Prasmīgi un efektīvi iegūt nepieciešamo informāciju,
  - Novērtēt informāciju un tās avotus,
  - Iekļaut atrasto informāciju savā zināšanu kopumā,
  - Lietot informāciju specifisku mērķu sasniegšanai,
  - Izprast informācijas ieguves un lietošanas ekonomiskos, tiesiskos un ētiskos aspektus.
-

Kā attīstīt skolnieku informācijas prasmes.

Kā bibliotēku padarīt par viņiem nepieciešamu vidi, kurā gūt zināšanas

- Informācijas tradicionālo un elektronisko resursu daudzveidība,
  - Informācijas komunikācijas tehnoloģijas
  - Jauni attālināti pakalpojumi,
  - Vēlme un ieradums turēties pie pārbaudītām tradicionālām vērtībām.
- Jauna informācijas lietotāju paaudze – lietotāji 2.0:
    - labi orientējas virtuālā vidē,
    - Labi pārzin IKT
    - sazinās ar interneta palīdzību,
    - atrod informāciju internetā;
    - Informāciju nevajag visu, bet vajag tūlīt.
-

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumu stratēģija

- **Lasītāju apmācībā paredzēts:**
    - izstrādāt lasītāju apmācības programmu,
    - attīstīt informācijas meklēšanas un izmantošanas pamatprasmes,
    - attīstīt lasītāju prasmes meklēšanā elektroniskajos informācijas resursos.
  - **Lasītāju apmācības programmas attīstība darbam jaunajā ēkā**
-

Pieredze Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

- Tradicionāli:
    - Ekskursija bibliotēkā
  - Jaunas informācijprasmes – informācijas meklēšana:
    - elektroniskā katalogā,
    - LNB gatavotās datubāzēs,
    - digitālajā bibliotēkā
    - LNB abonētās tiešsaistes datubāzēs,
    - Internetā.
  - Apmācības formas
    - grupas apmācība,
    - individuālā apmācība.
-

Pieteikšanās apmācībām

- bibliotēkā uz vietas,
  - E-pastā- ginta.zalcmane@lnb.lv,
  - pa telefonu.
-

Informācija bibliotēkas mājas lapā

www.lnb.lv

The screenshot shows the website interface for the National Library of Latvia. At the top left is the logo with the letters 'L N B' and the text 'LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA'. Below the logo is a navigation bar with links: 'English', 'Sākumlapa', 'PAR LNB', 'LASĪTĀJIEM' (highlighted in blue), 'IZDEVĒJIEM' (highlighted in green), and 'BIBLIOTĒKA'. A left sidebar menu lists various services like 'Kā kļūt par LNB lasītāju', 'Lasītavas, darba laiki', 'Katalogi un datubāzes', 'Digitālā bibliotēka', 'Pakalpojumi', 'Uzziņas un konsultācijas', 'Izdevumu rezervēšana internetā', 'Rakstu kopiju elektroniskā piegāde', 'EBSCO datubāžu izmantošana ārpus LNB telpām', 'Jaunieguvumu saraksts', 'Starpbibliotēku abonements', 'Mājas abonements Mūzikas nodaļā', 'Skaņu ierakstu klausīšanās', 'Lasītāju apmācība', and 'Ekskursijas'. The main content area shows a breadcrumb trail: 'Lasītājiem » Pakalpojumi » Lasītāju apmācība'. Below this is a section header '■ LASĪTĀJU APMĀCĪBA'. Underneath, it says 'Piedāvājam bibliotēkas lasītājiem:' followed by a bulleted list of services: 'grupas ekskursijas – iepazīstina ar bibliotēkas struktūru, lasītavām, elektroniskajiem resursiem, informācijas meklēšanu', 'specializētas konsultācijas LNB nozaru lasītavās pēc lasītāju izvēles (piemēram, Sociālo zinātņu literatūras lasītavā, Kartogrāfisko izdevumu lasītavā, Juridisko zinātņu literatūras lasītavā, Letonikas lasītavā u.c.)', and 'lasītāju apmācību darbam ar elektronisko katalogu un elektroniskajām datubāzēm'. At the bottom, a section titled 'Jaunums! – apmācības klases informācijas meklēšanā elektroniskos resursos' is followed by a bulleted list: 'Aicinām pieteikties uz šādām apmācības klasēm:' with sub-points: 'ieskats Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumos', 'bibliotēkā pieejamie elektroniskie informācijas resursi', and 'informācijas meklēšana bibliotēkas veidotajos elektroniskajos resursos (elektroniskais katalogs, nacionālās bibliogrāfijas analitikas datubāze)'. The page is framed by a thin yellow border at the top and bottom.

Lasītāju apmācības attīstības virzība

- Informācijpratības tālmācības kurss –
    - apmācības kursi LNB mājaslapā tiešsaistē,
    - apmācības video kurss mājaslapā,
    - lasītāju apmācības blogs – interaktīvās saziņas rīks.
  - Informācijas izdales materiāli bibliotēkā
-

Lasītāju apmācības attīstības virzība

- Sadarbība ar skolu bibliotekāriem, skolotājiem –
    - bibliotekārs pasniedz apmācību skolā,
    - mobila apmācības programmu pasniegšana (mobilā klase, interaktīvā tāfele),
    - mācību materiālus atbalstoša un papildinoša apmācības programma.
  - Bibliotēku sadarbība lasītāju apmācības jomā -
    - apmācības programmu izstrādē,
    - tālmācības programmu sagatavošanā.
-

Velsas Nacionālās bibliotēkas pieredze

- Pakalpojums – **individuālā apmācība informācijas meklēšanā** – īpaši iecienīts lasītāju vidū
  - Lasītāju mācību klase
  - Apmācības dažāda vecuma grupām, sākot no 8 gadu vecuma
  - Apmācība skolotājiem
  - Tematiskas apmācības programmas
  - Ekskursija bibliotēkā
-

Paldies par uzmanību !
